

## Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1928 kl. 5 e. m.

*Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union avslutat avtal, med tillhörande slutprotokoll, angående ryska handelsdelegationens i Stockholm rättigheter och skyldigheter.*

Genom en den 13 januari 1928 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 24, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 13 januari 1928 samt med överlämnande av ett den 8 oktober 1927 under förbehåll av riksdagens godkännande mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union avslutat avtal, med tillhörande slutprotokoll, äskat riksdagens godkännande av berörda avtal och slutprotokoll.

Det med propositionen överlämnade avtalet med tillhörande slutprotokoll är av följande lydelse:

(Autentisk text.)

(Svensk översättning.)

Le Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Suède et le Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes ayant signé en date du 15 mars 1924 un arrangement destiné à régler les relations commerciales entre les deux pays, et estimant utile de fixer pour la durée de cet arrangement les droits et les obligations de l'organe dénommé »Représentation Commerciale» institué par le Gouvernement de l'Union pour l'exercice du commerce extérieur avec la Suède, ont résolu de conclure une Convention à cet effet, et ont désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Monsieur Carl Gerhard von Heidenstam, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Moscou, et

Le Comité Central Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

Monsieur Maxime Litvinoff, Commissaire Adjoint du Peuple aux Affaires Etrangères, lesquels après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont arrêté les dispositions suivantes.

#### Article Premier.

Considérant que le monopole du commerce extérieur dans l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes appartient à l'Etat, le Gouvernement suédois accordera à la Représentation Commerciale de l'Union la possibilité

Kungl. Svenska Regeringen och Regeringen för de Socialistiska Rådsrepublikernas Union, vilka den 15 mars 1924 undertecknat en överenskommelse för reglerande av handelsförbindelserna mellan de båda länderna och vilka finna lämpligt att för denna överenskommelses giltighetstid fastställa de rättigheter och förpliktelser, som skola gälla för det organ, benämnt handelsdelegationen, vilket av Unionens regering inrättats för handhavande av utrikeshandeln med Sverige, hava beslutat att för detta ändamål ingå ett avtal och hava till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Moskva Carl Gerhard von Heidenstam, och

De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions centralexecutivkommitté:

Biträdande folkkommissarien för utrikes ärenden Maxime Litvinoff,

vilka, efter att hava utväxlat sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser.

#### Artikel 1.

I betraktande av att monopolet å utrikeshandeln i de Socialistiska Rådsrepublikernas Union tillhör staten skall Svenska Regeringen lämna Unionens handelsdelegation möjlighet att å svenskt område fullgöra de uppgifter,

d'exercer sur le territoire suédois les fonctions imposées à cette Représentation par le Gouvernement de l'Union, à savoir:

a) de pourvoir aux intérêts de l'Union et de ses citoyens en ce qui concerne le commerce extérieur et de contribuer au développement des relations commerciales et économiques entre la Suède et l'Union,

b) de régler et d'exercer le commerce extérieur et l'échange de marchandises entre l'Union et la Suède dans des conditions qui ne soient pas contraires aux dispositions de la loi suédoise.

La Représentation Commerciale jouira en Suède des droits reconnus aux corporations (personnes) juridiques dans l'article II alinéa 2 de l'arrangement commercial conclu entre la Suède et l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes le 15 mars 1924.

### Article II.

La Représentation Commerciale, qui est rattachée à la Légation de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes en Suède, aura son siège à Stockholm et sera dirigée par un chef portant actuellement le titre de Représentant Commercial.

Le Représentant Commercial et son adjoint appartiendront au personnel diplomatique de la Légation de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

### Article III.

Outre les personnes visées à l'article II, tous les membres de la Représentation Commerciale seront exemptés de l'impôt suédois sur le revenu qu'ils pourront tirer de leurs fonctions au service du Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes. Il est entendu que les membres de la Représentation Commerciale devront être des ressortissants de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes nommés et envoyés à Stockholm par le Commissariat du Peuple du Commerce Extérieur et Intérieur de l'Union. Leur nombre ne devra pas dépasser 40 personnes.

som av Unionens regering ålagts delegationen, nämligen:

a) att tillvarataga Unionens och dess medborgares intressen i avseende å utrikeshandeln och att bidra till utvecklingen av de kommersiella och ekonomiska förbindelserna mellan Sverige och Unionen;

b) att reglera och handhava utrikeshandeln och varuutbytet mellan Unionen och Sverige på sätt som icke strider mot svensk lag.

Handelsdelegationen skall i Sverige åtnjuta de rättigheter, som i art. 2, mom. 2, i det den 15 mars 1924 mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union ingångna handelsavtalet tillerkännas sammanslutningar (juridiska personer).

### Artikel 2.

Handelsdelegationen, som är ansluten till de Socialistiska Rådsrepublikernas Unions beskickning i Sverige, skall hava sitt säte i Stockholm och stå under ledning av en chef, för närvarande benämnd handelsdelegat.

Handelsdelegaten och hans ställföreträdare skola tillhöra den diplomatiska personalen vid de Socialistiska Rådsrepublikernas Unions beskickning.

### Artikel 3.

Förutom de i art. 2 angivna personerna skola samtliga medlemmar av handelsdelegationen vara befriade från skatt i Sverige för inkomst av sin verksamhet i de Socialistiska Rådsrepublikernas Unionsregerings tjänst. Det är överenskommet, att handelsdelegationens medlemmar skola vara medborgare i de Socialistiska Rådsrepublikernas Union samt utsända och utsända till Stockholm av Unionens folkkommissariat för utrikes och inrikes handel. Deras antal må icke överstiga 40 personer.

La Représentation Commerciale jouira de l'exterritorialité pour ses locaux officiels à Stockholm.

En outre la Représentation Commerciale aura le droit de se servir du chiffre.

#### Article IV.

La Représentation Commerciale agissant à tous égards pour le compte du Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, celui-ci assumera la responsabilité de toutes les transactions conclues par son Représentant Commercial ou par les membres de la Représentation dûment autorisés à cet effet.

La Représentation Commerciale sera exemptée de l'obligation de se faire inscrire au registre du commerce de la ville de Stockholm, mais sera tenue de faire paraître successivement dans le Journal Officiel (Post- och Inrikes Tidningar) le nom des membres de la Représentation qui ont qualité pour la représenter. Cette qualité aura force obligatoire pour ce qui concerne toute transaction jusqu'à ce que par les soins de la Représentation Commerciale il ait été rendu public dans le Journal Officiel (Post- och Inrikes Tidningar) que les fonctions du titulaire d'une charge qualifiée près la Représentation ont pris fin.

#### Article V.

Les questions judiciaires qui pourraient surgir au sujet des transactions commerciales passées par la Représentation Commerciale, seront réglées conformément aux lois matérielles et de procédure suédoises, étant entendu toutefois que dans le cas où un accord existerait entre les parties au contrat la juridiction soviétique sera admise pour les transactions passées en Suède mais exécutoires en l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

#### Article VI.

Les biens appartenant à l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes en

Handelsdelegationen skall åtnjuta exterritorialitetsrätt för sina tjänstelokaler i Stockholm.

Handelsdelegationen skall dessutom hava rätt att använda chiffer.

#### Artikel 4.

Då handelsdelegationen i alla avseenden är verksam å de Socialistiska Rådsrepublikernas Unionsregerings vägnar, skall denna regering ansvara för alla transaktioner, som avslutats av handelsdelegaten eller av handelsdelegationens därtill vederbörligen bemyndigade medlemmar.

Handelsdelegationen skall vara befriad från skyldighet att anmäla sig till handelsregistret i Stockholm, men den skall vara pliktig att i den officiella tidningen (Post- och Inrikes Tidningar) undan för undan kungöra namnen å de av delegationens medlemmar, som äga behörighet att företräda detsamma. Varje av dylik behörig medlem företagen transaktion skall hava bindande verkan, intill dess att genom delegationens försorg i den officiella tidningen (Post- och Inrikes Tidningar) kungjorts, att dennes anställning i sådan egenskap vid delegationen upphört.

#### Artikel 5.

De rättsliga frågor, som kunna uppstå rörande handelstransaktioner, företagna av handelsdelegationen, skola i såväl materiellt som processuellt hänseende behandlas i enlighet med svensk rätt; dock må, därest parterna så överenskommit, i Unionen gällande lag tillämpas i fråga om i Sverige avslutade transaktioner, vilka skola fullgöras inom de Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

#### Artikel 6.

I Sverige befintlig egendom, tillhörande de Socialistiska Rådsrepublikerna

Suède pourront, à moins qu'ils ne tombent, selon les stipulations du droit international, sous l'exercice du droit de souveraineté, ou ne servent à l'activité officielle de la représentation diplomatique et consulaire de l'Union, faire l'objet de saisie ou d'autres mesures exécutoires.

### Article VII.

L'obligation de payer l'impôt sur le revenu à l'Etat et à la Commune, qui selon la législation fiscale suédoise incombe à la Représentation Commerciale en tant qu'organe exerçant une activité commerciale, sera régie comme suit:

Sera considérée comme revenu imposable une somme forfaitaire de 0.4 % sur la totalité du chiffre d'affaires des transactions passées par la Représentation Commerciale.

La Représentation Commerciale, tout en étant astreinte, conformément aux dispositions fiscales suédoises, à la déclaration de ses revenus, ne sera toutefois pas tenue de fournir aux autorités compétentes d'autres informations que celles qui seront nécessaires pour fixer la somme forfaitaire susvisée.

### Article VIII.

La présente Convention sera ratifiée par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag et par le Comité Central Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes. Elle entrera en vigueur le jour de l'échange des ratifications, qui aura lieu à Stockholm aussitôt que faire se pourra.

La Convention restera applicable jusqu'à l'expiration d'un délai de six mois à dater du jour de sa dénonciation par l'une ou l'autre des Parties Contractantes. Elle ne portera toutefois pas ses effets au delà de la durée de validité de l'arrangement commercial, conclu le 15 mars 1924 entre la Suède et l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes.

nas Union, skall, såvida den icke enligt den internationella rättens bestämmelser är underkastad suveränitetsrätt eller nyttjas för Unionens diplomatiska eller konsulära representations officiella verksamhet, kunna vara föremål för utmätning eller andra exekutiva åtgärder.

### Artikel 7.

Den handelsdelegationen enligt svensk skattelagstiftning åvilande skyldigheten att i egenskap av organ, som idkar handelsrörelse, erlagga inkomstskatt till stat och kommun regleras enligt följande grunder:

Såsom beskattningsbar inkomst skall anses ett beräknat belopp av 0.4 % av totalvärdet av handelsdelegationens handelsomsättning.

Det skall åligga handelsdelegationen att i enlighet med den svenska skattelagstiftningens bestämmelser avgiva deklaration angående sin inkomst, men den skall icke vara skyldig att lämna vederbörande myndigheter andra upplysningar än dem, som äro nödvändiga för fastställandet av ovan nämnda beräknade belopp.

### Artikel 8.

Detta avtal skall ratificeras av Hans Maj:t Konungen av Sverige, under förutsättning av Riksdagens godkännande, samt av de Socialistiska Rådsrepublikernas Unions centralexekutivkommitté. Det skall träda i kraft den dag ratifikationshandlingarna utväxlas, vilket skall äga rum i Stockholm, så snart ske kan.

Avtalet skall förbliva gällande intill utgången av sex månader från den dag, då det av endera fördragsslutande parten uppsagts, dock icke utöver giltighetstiden för det den 15 mars 1924 mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union ingångna handelsavtalet.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et l'ont munie de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Moscou le 8 Octobre 1927.

(signé) CARL G. v. HEIDENSTAM.

(signé) MAXIME LITVINOFF.

Till bekräftande härav hava de fullmäktige undertecknat detta avtal och försett detsamma med sina sigill.

Som skedde i Moskva i två exemplar den 8 oktober 1927.

(undert.) CARL G. v. HEIDENSTAM.

(undert.) MAXIME LITVINOFF.

### Protocole Final.

La stipulation de l'article II, en vertu de laquelle le Représentant Commercial et son adjoint appartiendront au personnel diplomatique de la Légation de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes à Stockholm, et la stipulation de l'article III, en vertu de laquelle la Représentation Commerciale jouira de l'exterritorialité pour ses locaux officiels à Stockholm, ne s'opposeront pas à l'exécution des significations d'actes à la Représentation Commerciale.

Il est entendu que la limitation à 40 du nombre des membres de la Représentation Commerciale, stipulée à l'article III, n'exclura pas l'admission en Suède des autres personnes dont l'emploi pourrait être requis, le cas échéant, par l'activité, prévue à la Convention, de la Représentation Commerciale, les dites personnes ne pouvant toutefois se prévaloir des privilèges spéciaux réservés aux 40 membres en vertu des stipulations de l'article précité.

Fait en double exemplaire à Moscou le 8 octobre 1927.

(signé) CARL G. v. HEIDENSTAM.

(signé) MAXIME LITVINOFF.

### Slutprotokoll.

Bestämmelserna i avtalets art. 2, att handelsdelegaten och hans ställföreträdare skola tillhöra den diplomatiska personalen vid de Socialistiska Rådrepublikernas Unions beskickning i Stockholm, och i art. 3, att handelsdelegationen skall åtnjuta exterritorialitetsrätt för sina tjänstelokaler i Stockholm, skola icke utgöra hinder för delgivning av rättshandlingar med handelsdelegationen.

Det är överenskommet, att den omständigheten, att handelsdelegationens medlemsantal genom bestämmelsen i art. 3 begränsas till fyrtio, givetvis icke utesluter, att tillstånd att inkomma i Sverige må lämnas andra personer, vilkas anställning i förekommande fall må befinnas erforderlig med anledning av delegationens verksamhet, sådan den regleras av avtalet; dessa personer skola dock icke åtnjuta de särskilda förmåner, som jämlikt bestämmelserna i sistnämnda artikel tillerkänts de fyrtio medlemmarna.

Som skedde i Moskva i två exemplar den 8 oktober 1927.

(undert.) CARL G. v. HEIDENSTAM.

(undert.) MAXIME LITVINOFF.

Frågan om återknytande av normala förbindelser med Ryssland efter de omvälvningar, som där försiggått, hade länge varit föremål för förhandlingar mellan de båda länderna, när riksdagen år 1924 godkände ett den 15 mars samma år under förbehåll av riksdagens godkännande avslutat handelsavtal mellan Sverige och de Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Vid de förhandlingar, som lett till 1924 års avtal, hade frågan om en rättslig reglering av sovjetunionens här verksamma handelsorgan, den s. k. handelsdelegationen, varit före, men med hänsyn till yppade svårigheter att för delegationens framtida verksamhet finna lämpliga former, om vilka parterna kunde enas, hade frågan uppskjutits för att senare upptagas. Behovet av ett avtal om handelsdelegationens och dess medlemmars rättsliga ställning har, under den tid handelsavtalet varit gällande, i olika hänseenden framträtt.

Hans excellens ministern för utrikes ärendena har till ovannämnda statsrådsprotokoll erinrat om vad sålunda förekommit samt meddelat, att det avtal med tillhörande slutprotokoll, som genom förevarande proposition förelagts riksdagen och som avser att fastställa handelsdelegationens rättigheter och förpliktelser, framgått ur förhandlingar, som i början av år 1927 inletts mellan de båda ländernas regeringar. Tillika har utrikesministern upplyst, att utrikesnämndens råd inhämtats över avtalet med slutprotokoll.

Efter att hava i korthet redogjort för avtalets innehåll har utrikesministern kännetecknat avtalet såsom en från början förutsatt komplettering av 1924 års handelsavtal i syfte att få fastslagna de former, under vilka de kommersiella förbindelserna med Unionen skola här i riket handhavas.

Bevillningsutskottet, som ansett sig böra bedöma den föreliggande överenskommelsen ur den av utrikesministern sålunda angivna synpunkten, har till en början velat framhålla den betydelse, det kan anses äga för Sverige att genom avtal få formerna fastställda för den verksamhet, som under de genom 1924 års handelsavtal från svensk sida medgivna förutsättningar redan utövas av handelsdelegationen.

Med denna utgångspunkt för bedömandet har utskottet ansett sig icke böra avstyrka bifall till den föreliggande propositionen, oaktat utskottet vid granskning av avtalet funnit detsamma giva anledning till vissa betänkligheter. Av vad utskottet sålunda funnit anmärkningsvärt har utskottet velat framhålla följande.

Enligt artikeln 3 äro handelsdelegationens medlemmar, även om de icke tillhöra den diplomatiska personalen vid Unionens beskickning, befriade från skatt i Sverige för inkomst av verksamhet i Unionsregeringens tjänst. Beträffande den skyldighet att erlagga inkomstskatt till stat och kommun, som åligger handelsdelegationen, är genom artikeln 7 bestämt, att såsom beskattningsbar inkomst skall anses ett beräknat belopp av 0.4 procent av totalvärdet av handelsdelegationens handelsomsättning.

Det sätt, på vilket skattskyldigheten sålunda reglerats för inkomster, som uppkomma på grund av här i landet utövad verksamhet för handelsutbytet mellan Sverige och Unionen, kan knappast anses tillfredsställande ur svensk

**Utskottet.**  
*Aterblick.*

*Utskottets  
yttrande.*

fiskalisk synpunkt. Särskilt är 0.4 en påfallande låg procentsiffra för beräkning av den beskattningsbara inkomsten i förhållande till handelsomsättningens totalvärde, och bestämmelsen om nämnda procent kan, enligt utskottets mening, ur svensk synpunkt godtagas endast såsom betingad av de säregna förutsättningar, från vilka Sverige haft att utgå vid förhandlingarna med sovjetunionen. Ifrågavarande beräkningsgrund får således icke uppfattas såsom motsvarande Sveriges anspråk, då det gäller beskattning av utlänningsinkomst av verksamhet i Sverige. Utskottet har ansett sig böra uttryckligen framhålla detta, icke blott med avseende å framtida förhandlingar med främmande makter, utan även med tanke därpå, att, enligt vad utskottet har sig bekant, vid utlännings beskattning för inkomst av rörelse i Sverige alltemellanåt förekommer, att beskattningsmyndigheterna, i saknad av tillförlitliga uppgifter rörande inkomstens belopp, finna sig hänvisade till att lägga omsättningens totalvärde till grund för inkomstens uppskattning.

Beträffande behandlingen av uppkommande rättsliga frågor rörande handelstransaktioner, som företagits av handelsdelegationen, gäller enligt artikeln 5, att de skola handläggas i enlighet med svensk rätt, såvida icke fråga är om transaktioner, vilka skola fullgöras inom Unionen och beträffande vilka parterna överenskommit om tillämpning av i Unionen gällande lag.

Utskottet har i anledning av detta stadgande velat fästa uppmärksamheten på, att ordalydelsen av artikeln 5 uttryckligen gör tillämpningen av i Unionen gällande lag beroende av att vederbörande svenska part därtill lämnat sitt medgivande.

På sätt utrikesministern till statsrådsprotokollet i ärendet anförd ankommer det på Kungl. Maj:t att, i händelse riksdagen lämnar det av Kungl. Maj:t begärda godkännandet, utfärda för avtalets tillämpning erforderliga bestämmelser i beskattningshänseende.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av det med förevarande proposition, nr 24, överlämnade avtal med tillhörande slutprotokoll.

Stockholm den 28 februari 1928.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

*Närvarande:* herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Bårg, Örne, Bergman, Boman, Wigforss\*, friherre Beck-Friis\*, Björnsson, Leander, Jönsson i Boa, Johansson i Arkösund, Bengtsson i Kullen, Olsson i Ramsta, Olsson i Golvvasta, Nylander, Björklund\*, Olsson i Gävle, Ericson i Boxholm och Werner\*.

\* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.